

חידות לפרשת שלח-לך

הרב זאב וייטמן

ה. שתי פרשיות ריגול מסעירות, בבית הכנסת - השבת - נקראות. באחת הפרשיות לא מופיעה המילה מרגלים. התדע באיזו מהן, וכיצד בה מכוונים הפועלים? הידועות לך עוד פרשיות ריגול במקרא (על אחת מהן בעוד שבועיים נקרא)?

ו. עשרת המרגלים החוטאים, מפרשתנו ודאי לכולם ידועים. אך היכן עוד עשרה חוטאים, מואשמים ונחשדים כמרגלים וכך גם נקראים?

ז. חשש כבד לגבי העם וחשד חמור, בראש פרשת "בשלח" בפי ה' אמור. והנה בפרשת "שלח-לך" החשש נתגשם, ולמרות אמצעי הזהירות, העם נמצא אשם!

ח. לשון הרע הינו מדע מחושב, וצריך להיות מקצועי כדי לסחוף עם רב. כדי להישמע מדויק, אמין ומהימן, כדאי לפתוח באמת, ואולי, בשבח מתוכנן. זו השיטה הבזויה, כבר בפרשתנו מיושמת ומצויה.

ט. לצורך כל דבר שבקדושה, קהילה חשובה לנו דרושה - עדה קדושה! מצא את המקור אצלנו בסדרה, שעדה הינה מנין עשרה?

א. 15 פעמים השרש תור בתורה, מתוכם תריסר ועוד אחד בסדרה. תריסר - בחלק הראשון, האחד - בסוף האחרון, עוד אחד בפרשה שעברה (מה15- הוא הראשון). האם יש קשר בין זה הראשון לתריסר? בדיקה תגלה שאמנם כך הוא הדבר. ההוכחה מהפעם האחרונה שתור נזכר בתורה, בפסוק השלושים ושלושה של "משנה תורה".

ב. אלו שלכבוד שבת כראוי מתכוננים, בוודאי קנו את הענבים הראשונים. שהרי אין משבת שלח-לך יותר מתאים, לברך שהחיינו על הפרי המזין והטעים. התדע היכן אלו הפירות המובחרים, במקומות נוספים בתורה שבים ונזכרים?

ג. פעמיים נזכרו הענבים בפרשה. בראשונה, לצורך הגדרת הזמן מימות השנה. בחז"ל (תענית כט) התאריך המדויק לנו נחשף, ואין הוא רחוק מהיום בו אנו מצויים עכשיו. (את החשבון המדויק תוכל לעשות, בעזרת הלילה שנקבע כ"בכיה לדורות").

ד. חברי "בני עקיבא" שרים באון, בעקבות גיבור פרשתנו "איש חברון"! בלב אמיץ בעזרת השם... נמשיך את דרכו של זה הלוחם. מהי הסיסמה, שהיתה למשימה?

החידות נכתבו ע"י הרב וייטמן בהיותו רב קיבוץ כפר עציון, בשנת התשד"מ. התשובות נכתבו ע"י צוות אתר ישיבה.

י"ב. אלו פסוקים מתוך הפרשה כולה,
נכנסו למחזור או לסידור התפילה?

י"ג. איזו מצווה הקשורה לאפיית עוגה,
בפרשתנו - לעם ישראל נאמרה והוצגה?
בעניין זה מה פרוש המילה "עריסה",
וכי מה בתנור האפיה - מיטת תינוק עושה?

י"ד. פעמיים בפרשה מופיעה המילה
"בגדיהם".
של מי הבגדים ומה נעשה בהם?
פעמיים הפעולה בגלל מעשי התרים,
פעם כנגד אנשים ופעם כנגד שני איברים!

י. רוח גואלת ומושיעה,
בפרשה וגם בהפטרה מופיעה.
"רוח אחרת" - רוח שונה,
מצילה - בראשונה.
ובשניה - חוסר רוח ואפיסתה
מהוות עידוד למלחמה ואות להתחלתה.

י"א. תפילה ארוכה מצויה בפרשה,
בדומה לה נתקלנו כבר ב"כי תשא".
השווה בין התפילות הדומות,
ומצא את המקור ל"תוספות".

תשובות

א. בפרשה בהעלותך נאמר 'וארון ברית ה' נוסע לפניכם דרך שלושת ימים לתור להם מנוחה'. בפרשת דברים משה מספר לישראל על חטא המרגלים ועל תוכחתו לאחר שאמרו שאינם רוצים לעלות לארץ בגלל פחדם מהגויים - 'ואומר אליכם לא תערצון ולא תיראון מפניהם, ה' אלוקיכם ההולך לפניכם הוא ילחם לכם... ההולך לפניכם בדרך לתור לכם מקום לחנותכם...' (דברים כ"ט-ל"ג).

ב. בחלום שר המשקים המספר ליוסף 'הבשילו אשכולותיה ענבים', בברכת יעקב ליהודה 'כבס ביין לבושו ובדם ענבים סותו', במצוות הנזיר בפרשת נשא 'וכל משרת ענבים לא ישתה', במצוות הפועל 'כי תבוא בכרם רעך ואכלת ענבים כנפשך שבעך ואל כליך לא תתן' (דברים כ"ג, כ"ה).

ג. 'והימים ימי ביכורי ענבים'. בעשרים ותשעה בסיון שלח משה מרגלים (גמ' תענית כ"ט). המרגלים חזרו בערב תשעה באב (ובגלל הבכיה שבכו בלילה הבא נקבעה בכיה לדורות), ונשלחו ארבעים יום קודם כמו שכתוב 'וישובו מתור הארץ מקץ ארבעים יום'. נמצא שנשלחו בכ"ט בסיון (בגמ' שם כתוב שתמוז באותה שנה היה חודש מלא והיו בו שלושים יום).

ד. 'ויהס כלב את העם אל משה ויאמר עלה נעלה וירשנו אותה כי יכול נוכל לה'. ה. בפרשה מסופר על שליחת המרגלים ע"י משה, והם נקראים 'ויהושע בן נון וכלב בן יפונה מן התרים את הארץ' (פס' ו'), בהפטרה מסופר על שליחת המרגלים ליריחו ע"י יהושע.

בפרשת חוקת נאמר 'וישלח משה לרגל את יעזר' (כ"ב, ל"ב).

ו. יוסף מאשים את עשרת אחיו שבאו למצרים 'מרגלים אתם, את ערוות הארץ באתם לראות'.

ז. 'ולא נחם אלוקים דרך ארץ פלשתים כי קרוב הוא כי אמר אלוקים פן ינחם העם בראותם מלחמה וישבו מצרימה', ובפרשתנו העם אומר למשה 'למה ה' מביא אותנו אל הארץ הזאת לנפל בחרב... הלוא טוב לנו שוב מצרימה'.

ח. המרגלים פתחו בשבח הארץ 'באנו אל הארץ אשר שלחתנו וגם זבת חלב ודבש היא', וברש"י - כל דבר שקר שאין אומרים בו קצת אמת בתחילתו אין מתקיים בסופו.

ט. לאחר חטא המרגלים ה' אומר למשה 'עד מתי לעדה הרעה הזאת' (פס' כ"ו), וברש"י 'לעדה הרעה - אלו המרגלים, מכאן לעדה שהיא עשרה'.

י. 'ועבדי כלב עקב היתה רוח אחרת עמו' (פס' כ"ד), רחב מספרת למרגלים 'ולא קמה עוד רוח באיש מפניכם'.

י"א. משה מתפלל לה' שלא ישמיד את ישראל בגלל חילול ה' בעיני הגויים, ומזכיר את שלוש עשרה מידות של רחמים (חלקן). בפרשת כי-תשא משה מתפלל על הצלת ישראל לאחר חטא העגל בגלל חילול ה' בעיני הגויים, ובהמשך הפרשה כתובות י"ג מידות.

י"ב. בסליחות אומרים 'סלח נא לעוון העם הזה כגודל חסדך... ויאמר ה' סלחתי כדברך', פרשת ציצית הנאמרת בקריאת שמע.

י"ג. הפרשת חלה 'ראשית עריסותיכם חלה תרימו תרומה'. עריסה היא עיסה ובצק.

י"ד. 'ויהושע בן נון וכלב בן יפונה מן התרים את הארץ קרעו בגדיהם', 'ועשו להם ציצית כל כנפי בגדיהם לדורותם... ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם'.